

Warunki dostępu polskich towarów i usług do rynku Egiptu

1. Ograniczenia taryfowe w dostępie do rynku towarowego

Decydująca o warunkach dostępu polskich towarów do rynku egipskiego Umowa Stowarzyszeniowa Unii Europejskiej z Egiptem przyjęta w 2001 roku weszła w życie w 2004 roku mając na celu ustanowienie obszaru wolnego handlu między stronami umowy. Stosownie do postanowień Umowy Stowarzyszeniowej wszystkie egipskie towary przemysłowe uzyskały bezcłowy dostęp do rynku unijnego, natomiast europejskie produkty uzyskują stopniowy dostęp do rynku egipskiego prowadzący do całkowitej eliminacji taryf celnych i innych ograniczeń do 2019 roku.

Towary polskiego handlu zagranicznego nie spotykają się ze szczególnymi przeszkodami lub barierami administracyjnymi w dostępie do rynku egipskiego. Ograniczenia w dostępie do rynku Egiptu – taryfowe i pozataryfowe - dla polskich produktów są identyczne do stosowanych wobec produktów i firm innych państw Unii Europejskiej. Stawki celne obowiązujące w imporcie towarowym do Egiptu są dostępne na stronie internetowej Egipskiego Zarządu Celnego – www.customs.gov.eg

Import towarowy do Egiptu podlega podatkowi od sprzedaży w wysokości od 5% do 25% /importer egipski ma obowiązek rejestracji działalności oraz opłacania podatku importowego/. Firmy egipskie realizujące produkcję przeznaczoną na eksport mogą funkcjonować w obrębie stref wolnocłowych i posługiwać się walutą obcą w rozliczaniu działalności (w 2002 roku parlament Egiptu przyjął ustawę o specjalnych strefach ekonomicznych umożliwiających rozwój produkcji przemysłowej i rolnej oraz działalności usługowej z przeznaczeniem na eksport).

2. Ograniczenia pozataryfowe w dostępie do rynku towarowego

W wyniku uzgodnień w ramach WTO uchylone zostały zakazy stosowane w imporcie do Egiptu, niemniej część ograniczeń pozostała w mocy a około 135 pozycji towarowych jest objętych obowiązkiem kontroli jakości przed zezwoleniem na ich wwóz na terytorium Egiptu. Dla dokonania eksportu lub importu towarowego z/do rynku egipskiego wymagane jest 6 dokumentów /list przewozowy – konosament; świadectwo pochodzenia; faktura handlowa; deklaracja celna eksportowa lub importowa; specyfikacja towarowa – lista załadowcza; certyfikat techniczny lub zdrowotny/sanitarny dla eksportu lub raport inspekcji importowej/.

W zasadzie każdy produkt, który nie jest objęty zakazem importowym lub jego przywóz do Egiptu jest regulowany dodatkowo przepisami sanitarnymi, zdrowotnymi lub innymi ograniczeniami, może być importowany na rynek egipski po opłaceniu wymaganego cła. Przykładem produktów objętych ograniczeniami pozataryfowymi są specjalistyczne i dietetyczne produkty żywnościowe, witaminy oraz farmaceutyki i pasze

zwierzęce, które muszą być poddane procedurze uzyskania specjalnego zezwolenia wydawanego przez Ministerstwa Zdrowia, ważnego zazwyczaj do 5 lat. Egipska firma importowa musi być zarejestrowana w Generalnej Organizacji Kontroli Importu i Eksportu /General Organization for Import and Export Controls – GOIEC/ podległej Ministerstwu Przemysłu i Handlu Zagranicznego.

Baza informacyjna o dostępie towarów do rynków Market Data Access Base /MADB/ Komisji Europejskiej specyfikuje ograniczenia pozataryfowe w imporcie do Egiptu jako główne o charakterze sanitarnym i fitosanitarnym dot. sektora rolnictwa, oraz ograniczenia ilościowe - legalizacja świadectw pochodzenia i metkowania towarów.

Wymieniając ograniczenia pozataryfowe w dostępie towarów do rynku Egiptu MADB wskazuje:

- domaganie się przez egipskie urzędy celne legalizacji przez ambasady/konsulaty Egiptu certyfikatów pochodzenia EUR-1 i EUR-MED mimo ważności certyfikatów wydawanych przez kraje członkowskie UE;

- wprowadzenie przez Egipt dla importu bydła żywego oraz mięsa wołowego i jego przetworów wymogów dodatkowych w zakresie BSE, niezgodnych ze standardami Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt /OIE/ oraz mimo przestrzegania przez kraje UE standardów OIE. Stosowane są także ograniczenia wiekowe i wagowe dla zwierząt żywych i mięsa wołowego w imporcie do Egiptu oraz wymóg badania pod kątem zawartości SRM /specific risk material/;

- wymóg obowiązujący w imporcie do Egiptu mięsa pochodzącego wyłącznie z uboju rytualnego /HALAL/, przy czym linie ubojni nie mogą sąsiadować z liniami do uboju trzody chlewnej i koni oraz podlegają kontroli i zatwierdzeniu przez organizację religijną importera;

- implementacja przez Egipt wymogów w zakresie HACCP w sposób skutkujący nieuzasadnioną i uciążliwą procedurą kontrolną;

- stosowanie przez Egipt ograniczeń w zakresie importu mięsa drobiowego i drobiu w sposób niezgodny ze standardami i zaleceniami OIE, bez uwzględniania zasady regionalizacji oraz bez różnicowania ryzyka wysoce patogennych i nisko patogennych wirusów ptasiej grypy;

- wymóg certyfikowania w imporcie do Egiptu produktów zwierzęcych, nakładający na eksportera obowiązek przedstwienia certyfikatu uboju HALAL, weterynaryjnego w kraju pochodzenia stwierdzającego brak chorób zakaźnych, świadectwa pochodzenia wskazującego nazwę kraju eksportującego, ilość paczek, rodzaj mięsa, datę inspekcji, datę produkcji i termin ważności, nazwę eksportera, port wejścia towaru na rynek, nazwę odbiorcy, a w przypadku mięsa mrożonego - dodatkowo certyfikat potwierdzający utrzymywanie produktu w temperaturze -18 st. C przed realizacją eksportu oraz w opakowaniu zgodnym z przyjętymi międzynarodowymi standardami opakowań;

- wymóg metkowania w imporcie drobiu i mięsa do Egiptu, nakładający obowiązek pakowania produktów mięsnych i drobiowych w zamkniętych torbach opatrzonych etykietą informującą w j. arabskim /i dodatkowo innym języku/ o kraju pochodzenia oraz nazwie i marce handlowej produktu, nazwie rzeźni, terminie uboju, nazwie i adresie importera, nazwie organu nadzorującego ubój wg obrządku islamskiego;

- ograniczenie w imporcie do Egiptu mleka i produktów mlecznych, warunkujące import dostarczeniem świadectwa weterynaryjnego stwierdzającego pochodzenie

produktów od stad bydła wolnego od wirusa Schmallenberg /SBV/, którego ryzyko dla zdrowia ludzi i zwierząt nie jest w sposób naukowy uzasadnione;

- obowiązujące w eksporcie z Egiptu opłaty i ograniczenia o charakterze horyzontalnym, głównie odnoszące się do eksportu surowców o zastosowaniu przemysłowym, w tym złomu metali, oraz niektórych produktów żywnościowych /cukier, ryż/ i pasz zwierzęcych, uzasadnianych rosnącą inflacją.

Warto dodatkowo wskazać pozataryfowe ograniczenie w imporcie do Egiptu pasz zwierzęcych, wynikające z procedury stosowanej przy rejestracji tych produktów. Wg informacji Regional Center for Food and Feed Ministerstwa Rolnictwa Egiptu wśród dokumentów koniecznych dla rejestracji wymagany jest kontrakt importowy autoryzowany przez konsulat Egiptu w kraju eksportera /lub upoważnienie eksportera dla importera do przeprowadzenia rejestracji, także potwierdzone przez konsulat Egiptu w kraju eksportera/. Rejestracja produktu jest dokonywana na rzecz firmy importera w Egipcie, co dla firmy eksportującej oznacza ponowne przeprowadzenie procedury rejestracji w przypadku zmiany importera oraz możliwość narzucania warunków importu przez egipskiego pośrednika importującego.

Ograniczenia pozataryfowe są istotnymi utrudnieniami w dostępie towarów do rynku egipskiego - pod tym względem w raporcie Banku Światowego Doing Business 2012 Egipt został sklasyfikowany na 64 pozycji w gronie 183 państw.

3. Ograniczenia w dostępie do rynku usług

Niżej podane dziedziny usług gospodarczych w Egipcie są objęte regulacjami ograniczającymi możliwość świadczenia usług przez przedsiębiorców zagranicznych:

- usługi morskie – wprowadzone w Egipcie dekretem ministerialnym nr 451/2009 ograniczenie maksymalnego poziomu udziałów partnera zagranicznego w firmie usług morskich z mocą wsteczną regulacji oznacza konieczność sprzedaży przez firmy zagraniczne części udziałów egipskim podmiotom fizycznym lub prawnym. Wprowadzenie w życie dekretu było kilkakrotnie odkładane, niemniej przewidziany w dekrete wymóg stanowi zagrożenie dla interesów firm zagranicznych.

- zakładanie przez inwestorów zagranicznych firm usługowych w sektorach budownictwa, transportu morskiego i transportu lotniczego może mieć miejsce wyłącznie w formie joint - venture przy maksymalnej własności 49% udziałów firmy zagranicznej.

- zagraniczne firmy w Egipcie nie mogą realizować bezpośrednio importu towarowego, lecz wyłącznie za pośrednictwem egipskich firm brokerskich stanowiących w 100% własność obywateli Egiptu.

4. Warunki udziału w przetargach publicznych

Warunki konkurencji nie są jednakowe dla firm egipskich i zagranicznych w zakresie udziału w przetargach publicznych - stosownie do ustawy o przetargach nr 89/1998 oferty egipskich uczestników przetargów są preferowane jeśli przewyższają maksymalnie do 15% wartość najniższej oferty zagranicznej. Z warunków równej konkurencji wyłączone są sektory telekomunikacji ziemnej, produkcji i dystrybucji energii elektrycznej, dystrybucji gazu, transportu kolejowego, usług pocztowych – w sektorach tych w Egipcie operują publiczne monopole.

5. Specjalne ułatwienia w dostępie do rynku egipskiego

Rząd Egiptu wspiera tworzenie specjalnych stref ekonomicznych /SEZ/ oferujących dogodne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej, także dla zagranicznych podmiotów gospodarczych. SEZ powstały na mocy prawa z 2002 roku w celu zainteresowania inwestorów zagranicznych rynkiem Egiptu. Firmy podejmujące działalność w SEZ korzystają z preferencyjnych stawek podatków dochodowych. Dodatkowo mają możliwość korzystania z zintegrowanych usług w dziedzinie odpraw celnych, administracji podatkowej, itp.

Rodzajem stref specjalnych są Wolne Strefy (Free Zones) na terytorium Egiptu, posiadające status strefy bezcłowej, zlokalizowane najczęściej w pobliżu lotnisk i portów. Ograniczenia w zakresie importu i eksportu nie mają zastosowania wobec firm ulokowanych w wolnych strefach pod warunkiem eksportu ponad 50% produkcji firm.

Sporządził:

Tomasz Przygoda
I-szy Sekretarz

WPHI w Kairze, marzec 2013 r.